

Vilja ikki niður í lön

*Heimahjálpararnir eru
byrjaðir samráðingar-
nar um nýggjan sátt-
mála við landsstýrið*

Tað verður óivað ein harður dystur millum Heimahjálparafelag og Føroya Arbeiðarafelag og landsstýrið hinumegin, nú samráðast skal um nýggjan sáttmála. Landsstýrið vil m.a. hava heimahjálpararnar niður í lön, eins og flest onnur alment lön eru farin, men heimahjálpararnir siga kortane, tær krevja 9% lønarhækkjan.

Heimahjálpararnir halda tað vera órimiligt at lækka teirra lønir, tí orsakað av sparing eru flestu heimahjálpararnir mist nógv arbeiðsúð og eru harvið farin nógv niður í lön. Teirra víðurskifti kunnu ikki sammetast við víðurskifti hjá øðrum almennum starvsbólum, tí onnur hava tryggari fasta inntøku.

Heimahjálpararnir vilja hava viðbót fyri, at arbeiðsúðin verður sundurslitin í fleiri, so tær hava nakrar frítímar í senn um dagin. Er stegurin minni enn tveir tímar, eigur hon at verða roknaður uppi arbeiðsúðina, og stegur eigur ikki at vera meira enn eina ferð um dagin.

Heimahjálpararnir krevja samuleiðis samsýning fyri at brúka egnan bil. Tær mæla til at fáa hesa samsýning sum eina árliga fasta viðbót.

Førsta samráðingfundurin millum partarnar var seinnapartin í gjár.

randi

Fleiri útlendingar undir Føroyum

Seinastu vikuna hava nógv útlendsk fiskiskip roynt undir Føroyum. Marinustøðin sigur, at í tíðarskeiðinum frá 13. til 19. mai vóru millum 9 og 49 útlendsk fiskiskip í føroyskum sjógvum um dagin. Mikudagin var eitt litaisk, eitt lettiskt, fyra norsk og 24 russisk fiskiskip við Føroyar - umframt eitt japanskt fiskirannsóknarskip.

Sjóverjaskipið Triton hevur hesa vikuna gjørt kanningar umborð á fleiri útlendskum skipum, men einki var at viðmerkja.

Eingin var í neyð

Seinasta leygardag fekk Marinustøðin boð um, at tvey neyðljós vórðu sædd fimm fjórðingar norður úr Slættnesi. Tjaldid fór beinanvegin at leita saman við nokrum bátum úr Vestmanna, og tyrlan hjá donsku sjóverjunum fór eisini at kanna, men har var einki at finna.

27. apríl fekk Marinustøðin at vita úr Reykjavík, at eitt íslenskt flogfar hevði sæð neyðljós á Føroya Banka. Verjuskipið Triton fór at leita við tyrluni, men einki var at siggja.

randi

Eingin fíggarstjóri

Landsstýrið hevur enn ikki sett fíggarstjóran, ið Telefonverk Føroya Løgtings skal hava.

13 umsóknir komu inn, og Telefonverkið hevur innstillað trýggjar teirra.

Landsstýrið skal seta fíggarstjóran, men áðrenn stjórni verður settur, vil landsstýrið sleppa at siggja allar umsóknir. Landsstýrið hevur biðið um at fáa umsóknir, men í gjár vóru tær enn ikki komnar.

randi

Forvitnislig málkanning

Kanningin hjá 10. flokki á Argjum gevur eina mynd av málsliga veruleikanum, heldur Jóan Hendrik W. Poulsen

Sosialurin umræddi mikudagin eina málkanning, sum 10. flokkur av Argjum hevur gjørt. Flokkurin hevur spurt skúlanæmingar, foreldur og lærarar, um tey nýta dansk, sjálvst góð føroysk orð, ið siga tað sama. Úrslitið visti, at samanlagt nýta 59% føroysk orð, og 41% nýta tey dansku. Tey vaksnu vóru sambært kanningin frægari til at nýta føroysku orðini enn børnini enn tey ungu, men 10. flokkur hevur var-

hugan av, at tey vaksnu hava gjørt seg betri, enn tey eru.

Mikudagin var 10. flokkur saman við lærara sínum, Eyðuni á Borg, á Føroya málseiddini og hittu har Jóan Hendrik W. Poulsen. Hann greiddi teimum frá tí arbeiði, ið gjørt verður á Føroya málseiddini við orðabókini, savnan av orðum og við málrokt, og tey tosaðu eisini um kanningina.

Jóan Hendrik W. Poulsen

heldur kanningina hjá 10. flokki vera forvitnisliga. Kanningin gevur eina mynd av málsliga veruleikanum hjá okkum. Vit vita, hvussu vit eiga at siga, men siga nakað annað, tí málsliga grannalagið er so ágangandi. Soleiðis vil tað vera, tá tvey mál eru í einum landi, at ilt er at seta mark ímillum, sigur Jóan Hendrik W. Poulsen.

Hann heldur tað vera skilagott, at ein lærari fær næmingarnar gera eina

slíka kanning, tí tað økir um teirra málsliga tilvit.

HF- og studentaskúlanæmingar eru ofta og vitja Føroya málseiddina, men tað eru meira sjáldan, at yngri næmingar koma. Jóan Hendrik dæmdi væl hesa vitjanina. Fleiri av næmingunum vísu málroktararbeiðinum stóran áhuga bæði við at spyrja og siga sína hugsan.

randi

Næmingarnir fingur frá Jóan Hendriki at vita um arbeiðið á Føroya málseiddini, og tey tosaðu við hann um málkanningina hjá flokkinum (Mynd: Kalmar)

Sigur tú føroyska ella danska orðið?

Tá argjanæmingar gjørdur sína málkanning, høvdu tey ein lista við ó-føroyskum orðum, ið vanliga verða brúkt. Við síðina av hesum orðum stóð tað føroyska við somu merking, og fólk vórðu so biðin um at svara ærliga, hvat fall teimum natúrligari at siga. Við vilja stóð stundum tað føroyska

fýrr og stundum tað danska.

Orðini, tey valdu vóru hesi: Garn - tógv, fakkul - kyndil, Eg sá Ámundur - eg sá Ámund, vaml - kvalma, grúpa - bólkur, hugnaligt - hyggeligt, prógva - bevisa, líta á - stóla uppá, bedøva - doyva, vitja - besøkja, jarðar/gravarferð - begravils, vinka - veittra, treyt - be-

tingils, mark - grensa, úrslit - resultat, trúá - hótta, kava - dykka, skrella - rusk, flysa - skrella, hemmiligt - loyniligt, forsinka - seinka, byrja - beginna, eg sá bátarnir - eg sá bátarnar, kvart yvir tólv - 1 korter til 1, viðgerð - behandling, vanligt - almíndiligt, varrastift - lepastift, Spania - Spanien, fototól -

fotografiapparat, helikoptari - tyrla, computari - telda, forandra - broyta, sjónvarp - fjernsyn, órógva - forstyrra, føðingardagur - følsdagur, umskylda - orsaka, skildpadda - skjaldaboka, svávpinnar - tændstikker, íkorn - eger, smakkar væl - smakkar gott, ferdigt - liðugt.

Tóku tað lægsta

Tryggingarsambandið Føroyar avgjórði í gjár at taka av lægsta tilboðinum, ið kom inn uppá at taka skipið Roynndina Friðu av aftur Borðoyarnesi, har hon rendi á land fyrri trimum árum síðan.

Gunleigur Poulsen í

Klaksvík átti lægsta tilboðið, ið var 300.000 krónur. Tryggingarsambandið metir, at maðurin kann gera arbeiðið fyrri teir pengarnar.

Áhugin fyrri at fáa hetta arbeiðið frá Føroya Sjóatrygging var stórur. 28 tilboð komu inn, og tey komu

úr øllum pørtum av landinum uttan úr Sandoyinni.

Tað var nokkso ymist, hvat teir, sum bjóðaðu, hildu seg kunna gera arbeiðið fyrri. Lægsta boðið var 4,6 mió. krónur. Eitt tilboð var 2,9 mió. krónur, og ein beyð sær til at taka vrakið burtur fyrri 2,45 mió. krónur.

Friðingarnevndin í Norðoyggjum hevur kravt av

Sjóatryggingini, at vrakið verður tikið burtur. Tað skal verða gjørt í seinasta lagi 1. august.

Vrakið av Roynndini Friðu er neyvan nakað vert. Tað kann kanska seljast sum gamalt jarn, men gamalt jarn kostar at flyta av landinum, og prisurin fyrri jarni er lágur.

randi